

Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

(Έν' απο καλυπτικό άρθρο της "Αίρεν Χάρβεϊ, της «εντέτακτς με τὰ έκφραστικὰ μάτια» γιά τήν επίδρασι τής εδωμένης τέχνης στη ζωή μας.)

ρό γιά νά σκεφθώ καί νά τού ρέξωσα στά χέρια του, μόνο όταν μου έδωσε τού λόγου του ότι δέν θ' αλλάξει ούτε μία λέξη.

«Α! αυτοί οι κ. κ. ρεπόρτερ είνε πάντα τόσο έξυπνοι, ώστε φαντάζονται ότι μόνο αυτοί έχουν νά γράφουν. Έπειτα έχουν καί τού κακό ελάττωμα νά διαστρεβλώνουν τήν αλήθεια καί νά τήν παρουσιάζουν όπως θέλουν εκείνοι. Γι' αυτό αποφάσισα νά γράψω τ' ακόλουθο άρθρο μου γιά τήν γοητεία τού κινηματογράφου, βέβαια ότι Έκανα κάτι καλό, αφού μουζούρωσα τὰ δαχτυλά μου, δάγκωσα δυο φορές τή γλώσσα μου κι' έσπατα τρείς πένες. Όσο γιά τὰ χαρτιά που έσκιασα, ήσαν αναρίθμητα. Γέμισα ένα καλόνι τών άχρήστων, βλέπετε σέ μία «εντέτακτς» δέν είνε καί τόσο εύκολο νά καταπίνανται με τή φιλολογία. Τό μυαλό της γυρίζει, σκέφτεται τούς θαυμαστές της, τούς ρόλους της, τίς τουαλέτες της καί τίς τρυφερές γνώριμες καί φυσικά δέν μπορεί νά συγκτηρωθώ γιά νά γράψω ένα άρθρο. Μά μου φαίνεται ότι έγω θά τά καταφέρω περίφημα κι' είμαι βέβαιη ότι αυτός ό τόσο συμπαθητικός συντάκτης τού «Κήρυκος» θά μείνη πολύ εύχαριστιμένος από τήν διάσημη συνεργατιά του. Μά άς άρχισω νά γράψω, ότι μου ζήτησε:

«Οί θεαταί τών κινηματογράφων διαριπώνται σέ τρείς μεγάλες κατηγορίες, που είνε ίδιες πάντα σ' όλο τόν κόσμο. Στην πρώτη κατηγορία είνε οί έρωτευμένοι, που ζητούν τήν προσοχή τού σκοταδιού γιά νά ζήσουν λίγες εύτυχισμένες ώρες. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν οί άνθρωποι, που θέλουν νά ξεκουρασθούν από τήν καθημερινή δουλειά τους, βλέποντας ένα έργο εύχαριστο. Καί στην τελευταία οί αγαπημένοι σύζυγοι, που έννοούν νά διασκεδάσουν τήν γυναίκα τους. Άς τούς παρακολουθήσουμε λοιπόν έναν-έναν, από τή στιγμή που πάει νά πάρη τού εισιτήριό του. Οί έρωτευμένοι έρχονται πάντα δροσεροί, χαμογελαστοί καί τά μάτια τους λάμπουν από τή φλόγα τού έρωτά τους. Ό νέος με γρήγορες κινήσεις, βγάξει τó πορτοφόλι του, πληρώνει, παίρνει τά εισιτήρια, πλησιάζει τή φίλη του, προχωρούν κι' οί δυο πρός τήν πόρτα κι' εξαφανίζονται έ-

πειτ' από λίγο πίσω από τó βαρύ παραπέτασμα τής αίθουσας.

Ένας νέος, που όλη τή γέρα είνε σκυμμένος πάνω στά βιόλια καί στά χαρτιά, πλησιάζει τώρα στό ταμείο. Είνε γνυμένος με κεμπότητα πολύ έπιτηδευμένη, που προοίδει ότι είνε δημόσιος υπάλληλος ή υπάλληλος κανενός έμπορικού. Τό πρόσωπό του είνε κουρασμένο, ή κινήσεις του άργες καί λίγο δισταχτικές. Περπατάει νευρικά, προσπαθώντας νά διατηρήση τó υπερποτικό ύψος του. Όλος ό κόσμος γύρω του τόν πειράζει. Θεέ μου, τί άμορφα ήταν μέσα στό ήσυχο γραφείο του, που δέν τόν έννοχούσε κανείς, ούτε κι' αυτό τó τριήμερο τής πέννας του! Λίγο άκομή κι' είνε ικανός νά έναναγυρίση στό σπίτι του. Μά όχι, πρέπει νά κάνη κι' αυτός τήν κοσμική του εμφάνιση. Είνε νέος, όνειρεύεται μία όμορφη γυναίκα, καί μία τρυφερή καρδιά. Κι' αυτά δέν έρχονται μόνοι τους. Πρέπει ό ίδιος νά τά κυνηγήσῃ καί νά τ' αποκτήσῃ. Έλπίζει ότι αυτή ή συνάντησι μπορεί νά γίνη σ' ένα κέντρο διασκεδάσεως, άκομή καί σ' ένα κινηματογράφο! Προχωρεί λοιπόν μ' ατήν τήν έλπίδα καί χάνεται κι' αυτός πίσω από τήν κουρτίνα.

Καί τώρα ένας σύζυγος άγωνίζεται στό ταμείο νά πάρη δυο εισιτήρια. Η γυναίκα του είνε υπερβολικά όμορφη. Γιά νά σκοτώσῃ τήν ώρα της, φλερτάρει με τόν πρώτο τυχερό, που δά βρεθεί δίπλα της. Άνοησία γυναικεία θά πητε: Κάθε άλλο Άηλουστάτα, δοκιμάζει άκομή τή δύναμη τής γοητείας της, άφου πειά έχει δέσει καλά δίπλα της έναν άνδρα, λίγο ήλικιωμένο, μ' άρκετά πλούσια. Άς τούς ακολουθήσουμε στην αίθουσα, γιά νά δούμε κι' έμεις τó έργο. Είνε μία δραματική ιστορία τόσο καλοδεμένη, ώστε νομίζει κανείς ότι έχει ευτυχία. Άρχίζει μ' ένα τρυφερό εϊδύλλιο, συνεχίζεται μ' ένα γάμο, καταλήγει σ' ένα δράμα εξ αίτιας τής γυναικάς, που άόλησε τó φίλο τού συζύγου της καί κλείνει μ' επίλογο τήν έπιστροφή της άπίστου στη συζυγική στέγη καί στην άγκαλιά τού άνδρός της.

Τά φώτα τώρα ανάβουν πάλι. Τό ζευγαράκι είνε μελαγχολικό. Η μικρούλα είνε δακρυσμένη. Ό συνδοός της είνε κατακόκκινος σάν άστακός. Είνε άμλητοι καί περπατούν με κόπο. Κάποιος τούς έχει σκοτώσει τήν εύτυχία τους. Ό νέος σκέφτεται τó ρόλο τού πρωταγωνιστού, τά λόγια του, τά ίδια λόγια που λέει κι' αυτός στη φίλη του καί τά όνειρά του. Έκείνη συμμερίζεται τόν πόνο του καί νιώθει κάποια τύψη, γιατί αισθάνεται ότι μπορεί κι' αυτή άργότερα νά έρθη στη θέση τής ήρωίδος. Ποιός μπορεί άλλωστε νά έχη έμπιστοσύνη στην καρδιά του; Σιγά-σιγά ξαναβρίσκουν τή χαρά τους καί τήν εύθυμία τους. Τά έχουν όλο λησμονήσει. Καί περπατούν πιασμένοι τρυφερά. βέβαια ότι αυτοί θ' άποτελούσαν ένα ταιριασμένο άνδρ-γυνόι...

Ό νέος, ό κομψός υπάλληλος που άναφέραμε, καννίζει τώρα μ' ίκανοποίησι ένα ταίχαρο. Έχει ξεκουρασθή. Ό κινηματογράφος τόν έκανε νά ζήση μία όμορφη περιπέτεια. Στην άρχή φαντάστηκε ότι ήταν ό πρώτος γωνιστής, που άγαπήθηκε τόσο τρυφερά από ατήν τήν τόσο όμορφη «βεντέτα». Έπειτα πέρρασε στό ρόλο τού συζύγου τής σελήνης τού μέλιτος, κατόπιν πήρε τó ρόλο τού έραστού καί τέλος έγινε θεατής αυτού τού συνταρακτικού δράματος. Έπειτα διασκεδάσε κιόλας με τή μουσική, τήν πολυτελή ζωή τών μεγάλων ξενοδοχείων, τά όμορφα παιχνίδια στην κοσμική πλάζ καί τίς όπτερες καλώνες με τίς βαρύτιμες τουαλέτες. Δέν θέλει νά βγῇ από τήν αὐταπάτη του. Πολλές φορές φτάνει ώς τó σπίτι του εξακολουθώντας νά «παίζῃ» τούς ρόλους τού έργου. Είν εύχαριστιμένος. Καί δέν τολμά νά σκεφθῇ ότι όλες αυτές ή όμορφες άριστοκράτισσες είνε άπλές «κομπάρσες», που παίρνουν πέντε δολάρια τή μέρα γιά νά χορεύουν καί νά δέχωνται έρωτικές έξομολογήσεις καί

*Η "Αίρεν Χάρβεϊ

χειροφίλημα. 'Αλλά μήπως κι' ή ζωή δεν είναι μία αταπάτη;
Και τώρα άς δούμε τους συζύγους, που είχαμε παρακολου-
θήσει. Θεέ μου, τι αλλαγή! Ο άνδρας είναι σκυθρωπός. 'Η γυ-
ναίκα λάμπει από τη χαρά της. 'Εκείνος είναι ανήσυχος, γιατί
το έργο του έκανε να υποπτευθώ ότι μπορεί κι' ή ίδια ή γυναί-
κα του να βρίσκεται στη θέση της ήρωίδος. 'Εκείνη ξαναζή την
ώμορφη περιπέτεια, που έχει τελευτήσει μ' έναν ευγενή και
κομψό νέο. Δεν ανησυχεί καθόλου για τον άνδρα της. Είναι βέ-
βαιη ότι την αγαπάει κι' ότι αν μάθει την άπιστία της, θα την
συγχωρήσει. Γι' αυτό του λέει σε μία συγγραφή:

—Πολύ συγκινητικό ήταν το έργο!

—Δεν βαρύνεσαι, άνοησίες, της απαντάει ο σύζυγος. Αυτά
συμβαίνουν μόνο στην όθνη. Ποτέ μία γυναίκα που αγαπάει
τον άνδρα της, δεν θα του κάνει άπιστίες.

—Κι' ή περιπέτεια; διαμαρτύρεται άουλλόγιστα ή σύζυγος.
Έρχεσάς λοιπόν ότι μπορεί μία όμορφη γυναίκα να παρασυρθεί
σε μία περιπέτεια;

Ο σύζυγος δαγκώνει τα χείλη του.

—'Ανοησίες! ψιθυρίζει με πείσμα κι' αλλάζει συζήτηση για
να μη καταλάβει την πικρή αλήθεια, ότι ή σύζυγός του σκέ-
φεται έναν άλλον!

Και τώρα άς έρθουμε και στην πραγματικότητα. 'Η χιλιά-
δες τόν φιλών του κινηματογράφου, που παρακολουθούν τα
διάφορα φιλμ, σιγά-σιγά... δηλητηριάζονται άπ' αυτά, συνηθι-
ζουν τις περιπέτειες τους και προσπαθούν να τις εφαρμόσουν
και στην πραγματικότητα. 'Η νέες που μοιάζουν με τις διάφο-
ρες βενέτες, σκέφτονται ότι μπορούν περίφημα να γίνουν
ήρωίδες συνταρακτικών δραμάτων και να ζήσουν μία όμορφη
και πολυτελή ζωή. Οι νέοι πάλιν αφήνουν αγάλινωτη τη φαν-
τασία τους και τ' άφελή διειρά τους. Και το αποτέλεσμα; 'Α-
ναγκάζεται ν' άσχολληθώ μ' αυτούς τους δυστυχισμένους ή ά-
στυνομία. Έχουμε άλλωστε ένα σωρό παραδείγματα ανθρώ-
πων, οι οποίοι, για να ζήσουν λίγους μήνες στις άριστοκρατι-
κές λουτροπόλεις που θαύμαζαν στον κινηματογρά-
φο, έγιναν καταχραστά, λοποδύτες και κατέστρε-
ψαν το μέλλον τους. Νόμιζαν ότι κάθε καλοντυμένη
κι' όμορφη γυναίκα μπορούσε να τους οδηγήσει στη
ζωή που ποθούσαν και να τους χαρίσει όλες τις ά-
πολαύσεις ενός κινηματογραφικού είδylliou. Το ίδιο
έπίσης παθαίνουν κι' όλα τα κορίτσια που δεν έχουν
ανάσπαρσι σε μέγαρο. Στην πραγματικότητα όμως
κι' οι άνδρες κι' ή γυναίκες μπλέκουν σ' επικίνδυνες
περιπέτειες, από τις οποίες δεν ξεμπλέκουν με την
ίδια εύκολία, όπως στον κινηματογράφο! Στα φιλμ
ή εξέλιξις ενός έργου κι' ή περιπέτεια του όφειλον-
ται μόνο στον συγγραφέα και στον σκηνοθέτη.
Στη ζωή μας όμως, τον οποιαδήποτε ρόλο παίζει ή τύχη. Κι'
αυτή βέβαια δεν είναι ευμενής για όλους τους ανθρώπους. Σάν
γυναίκα, έχει κι' αυτή τους εύνοιμένους της. Έχω δίκιο λοι-
πόν να λέω ότι ή γοητεία του κινηματογράφου είναι καταστρε-
πική για έναν άνθρωπο που πιστεύει ότι όλες αυτές ή όμορ-
φες περιπέτειες μπορούν να συμβούν και στην πραγματικό-
τητα. 'Η ύποδραστη των κινηματογραφικών έργων είναι πάντα τολ-
μηρά διειρά, τα οποία δυστυχώς δεν συμβαίνουν στη ζωή
που είναι τόσο σκληρή και τόσο μετρημένη. 'Όσο για τις εξαίρε-
σεις, αυτές είναι πολύ λίγες, ώστε δεν πρέπει κανείς να τις έχ-
ως παραδείγματα.

A.I'PEN XAPBΕΥ.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΕΝΑ ΡΩΜΑΝΙΚΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ

'Εδώ και δυό χρόνια, χάρις σ' ένα περίεργο τρόπο άλληλο-
γραφίας, έπακολούθησε ένας ρωμαντικός έρωας, από αυτούς
που συνιστούν μόνο στα μυθιστορήματα, ο οποίος μάλιστα, εί-
χε όραφο τέλος.

Ένας Καναδός γαιοκτήμης, ο οποίος έστειλε τ' αιώνα της
άγροικίας του στις άγορές διαφόρων άμερικανικών πόλεων, έ-
γραψε κάποτε έπάνω σ' ένα άπ' αυτά με μικροσκοπικά γράμ-
ματα, ένα έρωτικό γράμμα, έτοιμ στην τύχη, άδιαφορώντας για
το ποιος θα το διάβαζε.

«Σ' ένα κτήμα, έγραφε στο κέλυφος του αυγού, κοντά στο
άκρωτήριο της Τεόρου, είναι έρμος και θλιμμένος ένας δυστυχι-
σμένος άνθρωπος, όνειρευόμενος την ευτυχία που δεν
έρχεται. 'Ο άνθρωπος αυτός είναι όρφανός από αγά-
πη και ο νοός του κάθε μέρα αναζητεί τη φανταστι-
κή αγάπημένη του. Είθε αυτό το αυγό, έπάνω στο ό-
ποιο γράφω τη λαχτάρα μου, να φτάσει στη γυναίκα
των διειρά μου, να την κάνει να συγκινηθεί από τη
μοναξιά μου και να δεχθεί να γίνει γυναίκα μου!»

Το γράμμα λοιπόν αυτό είχε παρ' έλπιδα άπάντησι.
Μιά υπηρέτρια από το Σικάγο, ή μίς Μπέου Κά-
ρολ, ή οποία έτιχε ν' αγοράσει το αυγό του έρωτευ-
μένου, του άπάντησε τρυφερώτατα, έπακολούθησε άλ-
ληλογραφία μεταξύ τους κι' έπειτα από λίγο καρό
παντρεύτηκαν.

ΣΚΕΨΕΙΣ, ΓΝΩΜΕΣ, ΑΣΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ο έρωας είναι νόσημα, το οποίο έχει τρείς περιόδους: την έπιθυμία,
την απόλαυσι και τον πόνο... Πιέρ Λερό

Ο έρωας είναι μύλλον θεός των αισθήσεων, παρά των αισθημάτων.
Νινόν ντε Λανγκλό

Ω, αγάπη!... Ω, λατρεία!... Τροφή δυό ψυχών, που ένώνονται,
δυό καρδών που χαρίζονται άμοιβα, δυό βλέμμάτων που βυθίζονται
το ένα μέσα στο άλλο... Βίκτωρ Ούγκο

Ο 'Αδάμ ήταν ο πρώτος γελοίος άνθρωπος του κόσμου, γιατί ήταν
ο πρώτος που νυμφεύθηκε. 'Αλλά το βέβαιο είναι πως θα ήταν άκόμη
πιο γελοίος...άν έμεινε άγαμος!... Νοβιάκ

Δεν είναι άξιοπρεπές ν' αγαπάει κανένας εκείνη που θα ντυπόταν να
την πάει σύζυγό του. Α. Φράνς

Όταν ο άνδρας κάνει τη γυναίκα να υποφέρει, το ξέρει πάντοτε.
'Αντίθετα όμως συμβαίνει στη γυναίκα: Σπάνια συνεισθάνεται ότι
κάνει έναν άνδρα να υποφέρει!... Ι. Κλαρετί

Ο έρωας περιφρονεί ή άταραξεί, για το κάθε τι που δεν είναι έρωας.
'Αλ. Δουμάς, πατήρ

Ο άνθρωπος είναι πολύ άδύνατος για να μην αγαπήσει, αλλά και πο-
λύ άδύνατος για ν' αγαπήσει πάλιν. Β. Ούγκο

Ίδού τί λένε οι 'Ινδοί σ' ένα τους τραγούδι για τη γυναίκα: «Ποιό
άλαφρότερο άπ' το ποταμίο; 'Η σκόνη! 'Αλαφρότερο άπ' τη σκόνη;
'Ο άέρας! 'Αλαφρότερο κ' άπ' τον άέρα; 'Η γυναίκα! 'Α-
λαφρότερο κ' άπ' τη γυναίκα; Τό μολύβι της! 'Αλαφρότε-
ρο κ' άπ' το μολύβι της; Τότε!...»

Ο έρωας είναι οφθαλμός, και τα φιλλήματα τα άστρα του.
Νοβιάκ

Άπ' όλα τα σοβαρά πράγματα, ο έρωτας κ' ο γάμος είναι
τα πιο...άσπια!... Μπωμαρσάι

Για όποιον αγαπάει, ο έρωτας είναι το ουσιαστικότερο μέρος
της ζωής του. 'Αλλά γά όποιον έχει αγαπήσει, είναι άόκλη-
ρη ή ζωή του!... Κα ντε Στάελ

Όσο καλύτερα κ' αν είναι ο δρόμος, τόν όποιο περνάει κανένας μαζί με
μία γυναίκα, συχνά συλλογίζεται με άγωνία το τέλος του. Π. Στάλ

Όταν με φίλοισ ή αγαπημένη μου, νόμιζα πως ένα τριαντάφυλλο
άνοιγε τα φλογόσπιντα μουμένα πέταλά του και μούδινε να πω τις
δυσστοιχίες του... Βασίλειος Βενεζελός της Βοημίας

Όσο πιο εύαίσθητη είναι ή καρδιά της γυναίκας, τόσο περισσότερες
θλίψεις δομαίνει. Μά όσο πιο πολύ είναι αντεστραμμένη, τόσο περισ-
σότερον έρωτα κλείνει μέσα της. Π. Μπουρζέ

Η άμαρτία δεν παραμονεύει μονάχα μέσα στη σκέψη μιας γυναίκας,
που βλέπει έναν όμοιο άνδρα, αλλά και μέσα στη σκέψη του άνδρός,
που βλέπει μία όμορφη γυναίκα... Φ. Κοπέ

Όιες ή ήμέρες της ζωής σου είναι μάταιες και γεμάτες από πόνο...
'Απ'άσπες τες, λοιπόν, με τη γυναίκα που αγαπάς, όσο μπορείς περισ-
σσότερο... Σολομών

Τα παρόντα της αγάπης σβήνουν πάντα ή μ' ένα δάκρυ ή μ' ένα
φιλί... Α. Πικάρ

Η ζωή του άνδρος προωριστεί για τη δόξα, ή δέ ζωή της γυναι-
κας για την αγάπη. Μπαλζάκ

Η γυναίκες συγκρατούνται στη γή μονάχα από τους δεσμούς του
έρωτος. 'Αλλά κ' αν διηγε τυχόν καμιά να κόβη μόνη της το νήμα
της ζωής της, άσφαλώς κάποιο αίσθημα την παύσει σ'
αυτό... Κα ντε Στάελ

Μιά έρωτική άνάμνησι μοιάζει με μία σταλαγματιά ροδό-
νερο: Το άρωμά της διαρκεί μ' δόξαληξη τη ζωή μας. 'Ελζέτιος

Ποτέ ένας άνδρας δεν ξέρει να ζήσει καλά, αν δεν α-
κατευθί πρώτα με τις γυναίκες. Μερξέ

Τα έλαττώματα δόθηκαν στη γυναίκα από τη φύση, για
να δοκμαζούνται σ' αυτά ή άρετές κ' ή άξια του άνδρός. Νέκκερ

